

Leeswijzer

Onderstaande VIVB-standpunten zijn tot stand gekomen door harmonisatie tussen de leden van de VIVB. De VIVB neemt deze standpunten als branche in totdat een dergelijk standpunt in de desbetreffende normen of andere regelgeving wordt opgenomen. Zodra dit het geval is zal een dergelijk standpunt van de VIVB-lijst worden verwijderd.

ViVB-standpunten op het gebied van Brandmeld, Ontruiming en Rookbeheersing (BOR)

1. Flowschakelaar in luchtkanaal (2006-2)

Vraag: is een flowschakelaar verplicht als een kanaalmelder wordt gebruikt voor het detecteren van rook in een ruimte?

Achtergrond: in bepaalde ruimten waar mensen verblijven (zoals een separeerruimte) wordt vermeden dat rookmelders zichtbaar in de ruimte worden aangebracht. Eén van de mogelijkheden is om een kanaalmelder toe te passen in het afzuigkanaal van de ruimte. De flowschakelaar is bedoeld om vast te stellen dat de lucht in het kanaal stroomt en leidt tot een storingsmelding op de brandmeldcentrale als dit niet zo is.

Standpunt: een flowschakelaar is verplicht tenzij een proefbrand wordt uitgevoerd met uitgeschakelde ventilatie (dus hooguit natuurlijke flow in het kanaal), waarbij proefbrand 1 of 2 tot een positief resultaat leidt.

Opmerking 1: dit komt voor in separeercellen en vergelijkbare situaties waarbij de rookmelder niet vanuit de ruimte bereikbaar mag zijn. Het luchtafvoerkanaal wordt dan gebruikt om met een puntmelder (normaal, of in een kanaalmelder-uitvoering) rook te detecteren.

Opmerking 2: de storingsmelding mag tot 100 seconden worden vertraagd om te voorkomen dat korte variaties in de flow tot ongewenste storingsmeldingen leiden.

2. Bewaking liftschacht (2006-2)

Vraag: moet een liftschacht worden bewaakt als zich daarin liftapparatuur bevindt?

Achtergrond: bij liftmachinekamerloze liften bevinden zich de liftcomponenten (motor, schakelkast) in de liftschacht. NEN2535:1996 sluit het bewaken van liftschachten niet expliciet uit.

Standpunt: bewaking van de liftschacht is bij de bewakingsomvang gedeeltelijke en volledige bewaking vereist. Bij voorkeur moet dit gebeuren door gebruikmaking van een ASD, waarbij de montage zodanig wordt uitgevoerd dat er zich geen componenten in de liftschacht bevinden. Dit moet worden vastgelegd in het Inspectieplan.

3. Selectief uitschakelen van stuurfuncties (2006-2)

Vraag: is het vereist dat stuurfuncties selectief kunnen worden uitgeschakeld?

Achtergrond: de beheerder moet maandelijks activiteiten uitvoeren die overlastgevend kunnen zijn. Dit komt met name doordat bepaalde stuurfuncties worden geactiveerd, zoals het ontruimingsalarm. Weerstand uit de organisatie kan de maandelijks uitvoering van de taken door de beheerder belemmeren.

Standpunt: het selectief uitschakelen van stuurfuncties is niet standaard vereist, maar alleen als de gebruiker dit aangeeft. Dit met bronvermelding in het Inspectieplan opnemen.

Opmerking: wel moet de doormelding van brandalarm naar de alarmcentrale van de brandweer afzonderlijk kunnen worden in- en uitgeschakeld.

4. Functiebehoud op basis van een sprinklerinstallatie (2006-5)

Vraag: moet in een ongesprinklerde loze ruimte functiebehoudende bekabeling worden toegepast?

Achtergrond: er zijn meerdere manieren om tot een functiebehoudende transmissieweg te komen. Zie NPR2576, één van de mogelijkheden is gebruik maken van standaard bekabeling in een gesprinklerd gebouw. De sprinklerinstallatie moet aan bepaalde eisen voldoen (normen, certificering).

Standpunt: in een ongesprinklerde loze ruimte kan worden volstaan met standaard kabel, mits de sprinklerinstallatie voldoet aan de eisen in NPR2576.

5. Gebruik pvc-houdende buis bij functiebehoudkabel (2007-8)

Vraag: mag pvc-houdende buis worden toegepast bij functiebehoudkabel?

Achtergrond: de NPR2576 geeft invulling van functiebehoud. Voor de kabel-oplossingen wordt een gecertificeerde oplossing voorgeschreven. Voor certificering van een kabel-draagconstructie-oplossing wordt een test in een oven uitgevoerd. Omdat alle testhuizen pvc verbieden tijdens de test (vanwege de vrijkomende corrosieve/giftige gassen en dampen), wordt met halogeenvrije buis getest. Een gecertificeerde oplossing is dus altijd zonder pvc.

Standpunt: de oplossing moet gecertificeerd zijn. Zolang er geen gecertificeerde oplossing is mét pvc-buis, mag pvc-buis niet worden toegepast. Dit geldt eveneens voor trekdozen en andere vergelijkbare componenten.

Opmerking: dit standpunt wordt van kracht op 1 januari 2008.

6. Uitvoeren proefbrand in ruimten met luchtstromen (2007-8)

Vraag: hoe een proefbrand uitvoeren in een situatie dat de luiken van een RWA-installatie ook worden gebruikt voor klimaatbeheersing?

Achtergrond: bij proefbranden 1 en 2 moet de brandbak conform NEN2535:1996 op de meest ongunstige plaats worden gezet. In een situatie dat de luiken ook voor klimaatbeheersing worden gebruikt kunnen deze in de normale situatie open staan en is het plaatsen van de brandbak recht onder een geopend luik hoogstwaarschijnlijk de meest ongunstige plaats. Hetzelfde geldt ook voor andere situaties waarin luchtstromingen de proefbrand kunnen beïnvloeden (ventilatie, tocht).

Standpunt: er wordt uitgegaan van de meest ongunstige plaats, in de meest ongunstige situatie die in normale omstandigheden mogelijk is. In dit geval dus met de luiken open.

7. Aantonen comptabiliteit (2008-6)

Vraag: Hoe moet comptabiliteit worden aangetoond?

Achtergrond: In NEN2535:1996 en NEN2575:2004 moet comptabiliteit worden verklaard door de verantwoordelijke leverancier door middel van een eigen verklaring: het installatie-attest. In 2005 is de EN54-13 van kracht geworden. Eventuele conflicterende landelijke normen moeten uiterlijk mei 2007 zijn teruggetrokken.

Standpunt: aantonen comptabiliteit op basis van EN54-13:2005.

8. Proefbranden bij ASD-systemen (2008-6)

Vraag: moet het voldoen aan de prestatie-eis brandgrootte bij een ASD altijd worden aangetoond met een proefbrand ?

Achtergrond: de NEN2535 geeft geen standaard projectierichtlijnen voor Aspiration Smoke Detection (ASD). In (informatieve) bijlage D wordt bij D5 aangegeven dat voor de juiste projectie

veel punten van belang zijn en speciale kennis en ervaring nodig is. Daarnaast wordt ASD vaak juist toegepast in ruimten waar de situatie niet standaard is.

Standpunt: bij ASD moet altijd een proefbrand worden uitgevoerd. De inspecteur moet bij de proefbrand aanwezig zijn of moet conform NEN2535:1996/A1:2002, art. 4.2.2.2 worden overtuigd door een gewaarmerkt beproevingsrapport.

Opmerking 1: het gewaarmerkte beproevingsrapport van de uitgevoerde proefbrand moet voldoende informatie bevatten om de uitkomst van de proefbrand te kunnen valideren. Ten minste moet het rapport de volgende informatie bevatten: soort proefbrand, reden proefbrand, ruimte waarin de proefbrand is uitgevoerd met functie, tekening van de proefopstelling, toegepaste brandmeldapparatuur met vermelding instellingen ASD, toegepaste meetapparatuur, omgevingscondities (ten minste temperatuur en lichtsnelheid), resultaat en conclusie.

Opmerking 2: in ruimten met een oppervlakte < 20 m², als bijvoorbeeld een liftmachinekamer kan worden volstaan met een functionele beproeving door de verst van de detector gelegen aanzuigopening bloot te stellen aan een specifiek te signaleren brandsymptoom (bijvoorbeeld testgas).

9. Brandmeldinstallaties zonder doormelding (2008-6)

Vraag: kan voor een brandmeldinstallatie zonder doormelding een ja-conclusie worden afgegeven?

Achtergrond: de model Bouwverordening (toekomst: Gebruiksbesluit) kent brandmeldinstallaties zonder doormelding. Volgens NEN2535:1996 heeft elke brandmeldinstallatie een doormelding. Bij de volgende NEN2535 zal dit worden aangepast.

Standpunt: er kan een ja-conclusie worden afgegeven als een brandmeldinstallatie conform Bouwverordening (toekomst: Gebruiksbesluit) geen doormelding heeft.

Opmerking d.d. 27-02-2009: in het kader van productcertificering is bij het CCV afgesproken om de Regeling brandmeldinstallaties 2002 strikt te volgen, waardoor voor certificering een doormelding wel vereist is.

10. Primaire voeding doormeldeenheid (2009-4)

Vraag: welke eisen worden gesteld aan de aansluiting op de primaire energievoorziening van de doormeldeenheid als deze met een stekker is aangesloten op een wandcontactdoos?

Achtergrond: doormeldeenheden worden namens de overheid (openbaar meldsysteem) aangelegd, waarbij er geen nationale standaardisatie is. Vaak wordt de primaire en secundaire voeding betrokken van de brandmeldcentrale. In andere gevallen wordt de doormeldeenheid aangesloten op het openbare 230V-net en heeft een eigen secundaire energievoorziening. In dat geval wordt de doormeldeenheid vaak met een stekker-wandcontactdoos aangesloten. Het nadeel daarvan is dat derden de stekker eenvoudig kunnen verwijderen wat ten koste gaat van de betrouwbaarheid en de systeembeschikbaarheid.

Standpunt: in dergelijke gevallen moet voldaan worden aan drie eisen: (1) enkelvoudige wandcontactdoos, (2) separate groep of groep waarop de brandmeldcentrale is aangesloten en (3) een beugel over de stekker om eenvoudig verwijderen tegen te gaan. Deze constatering leidt niet tot een nee-conclusie.

11. Verificatie van het brandalarm tijdens de inspectie (2009-4)

Vraag: kan er een ja-conclusie worden afgegeven als het brandalarm alleen kan worden geverifieerd bij een derde (bijvoorbeeld Service Centrale van een leverancier) en niet bij de brandweer?

Achtergrond: beheerders van openbare meldsystemen besteden het afhandelen van testmeldingen steeds vaker uit aan derden. Het is voor de inspecteur onbekend hoe de routing van de (digitale) signalen is en of echte brandmeldingen bij de brandweer binnen komen. Verder kan niet worden vastgesteld of verschillende criteria (handbrandmelding, automatische melding) niet zijn verwisseld.

Standpunt: principieel worden testmeldingen opgevraagd bij de brandweer. Alleen als de brandweer hiervoor niet meer te bereiken is, zal worden gecontroleerd bij de aangewezen derde. In het inspectierapport wordt hiervan een opmerking gemaakt.

Opmerking: voor naar de brandweer doorgemelde storingen geldt hetzelfde. In alle gevallen moet worden vastgesteld (1) hoe er op de melding wordt gereageerd, (2) wie er actie onderneemt en (3) welke actie dat is.

12. Overgang terminologie uit NEN 2535:1996 naar EN54-21 (2009-4)

Vraag: welke terminologie met betrekking tot de type doormelding wordt aangehouden op het inspectierapport en op het certificaat?

Achtergrond: in de NEN2535:1996 wordt voor het doormeldcircuit verwezen naar NEN-EN 50136-1-1. De in NEN 2535:1996 gebruikte terminologie DM1 en DM2 zijn ontleend aan deze NEN-EN 50136-1-1. Met de komst van EN54-21 en de ombouw van de openbare meldsystemen in diverse regio's zijn de termen gewijzigd in Type 1 en Type 2 (die niet geheel overeen komen met DM1 en DM2). In de geplande nieuwe uitgave van NEN 2535 zullen naar verwachting de termen Type 1 en Type 2 worden gehanteerd zodat aansluiting wordt verkregen met NEN-EN 54-21.

Standpunt: op het inspectierapport en het certificaat worden de termen aangehouden die in het uitgangspuntendocument worden genoemd. Bij aanpassing van het uitgangspuntendocument worden de termen in het inspectierapport en het certificaat aangepast, mits de doormelding aan deze eisen voldoet.

13. Verbinding tussen brandmeldcentrale en PZI (2009-4)

Vraag: kan de verbinding tussen de brandmeldcentrale en de PZI in het kader van functiebehoud worden uitgevoerd als 'circuit met houdfunctie'?

Achtergrond: in NEN2575:2004 wordt bij opmerking 2 van art. 7.4.1 gesteld: Na herstel van het ontruimingssignaal behoort, bij iedere volgende melding uit een andere meldergroep het ontruimingssignaal in de betreffende alarmeringszone in werking te treden. Dit staat haaks op de houdfunctie, zoals in de NPR2576 beschreven.

Standpunt: een houdfunctie is op basis van NEN2575 niet toegestaan bij een sturing van een PZI vanuit de brandmeldcentrale.

14. Welke restpunten zijn geschikt voor schriftelijke afhandeling (2008-2)

Vraag: Mag door derden worden aangetoond dat een restpunt verholpen is?

Achtergrond: een inspecteur stelt zelfstandig en onafhankelijk vast dat een beveiliging voldoet aan wet- en regelgeving, uitgangspunten en normen. Tijdens een inspectie kunnen restpunten

worden vastgesteld. Bij een volgende inspectie wordt beoordeeld of deze restpunten zijn verholpen. Een inspectie vindt plaats in het object.

Standpunt: de inspecteur blijft volledig verantwoordelijk voor de conformiteitsvaststelling. Dit betekent dat de inspecteur ter plaatse moet vaststellen dat een restpunt is opgelost. Er zijn de volgende uitzonderingen.

Wat kan schriftelijk

Door toezicht van documenten kunnen de volgende restpunten worden beoordeeld:

- administratieve restpunten;
- die restpunten die eenduidig vanaf het toegestuurd medium kunnen worden beoordeeld. Over het algemeen zal dit bestaan uit tekst, foto, etc.

Opmerking: omissies betreffende functionaliteit kunnen dus niet administratief worden beoordeeld.

Wat kan 'op afstand'

Inspectie van restpunten met betrekking tot de doormelding kunnen via de telefoon worden uitgevoerd door:

- tijdens direct telefonisch contact de beheerder/begeleider de verschillende meldingen te laten maken;
- gelijk daarna de alarmcentrale te bellen en de meldingen te verifiëren.

15. Functiebehoud tracé tussen brandmeldcentrale en IS/RA-punt (2009-4)

Vraag: moet de verbinding tussen de brandmeldcentrale en het IS/RA-punt functiebehoudend zijn, als de doormeldeenheden via twee onderling bewaakte wegen (redundantie) met de alarmcentrale communiceert?

Achtergrond: artikel 8.9.1 van NEN1996/A1:2002 geeft aan dat de verbinding tussen brandmeldcentrale en het IS/RA-punt functiebehoudend moet zijn. NPR2576:2005 geeft in de hoofdstukken 4, 5 en 6 de verschillende mogelijkheden aan.

Standpunt: deze eis blijft onverkort van kracht. Ook als het IS/RA-punt is verlegd naar de doormeldeenheden, geldt in het kader van de NEN1996/A1:2002 het oorspronkelijke IS/RA-punt.

Opmerking: in de praktijk is een kabelsysteemoplossing met functiebehoud niet altijd noodzakelijk. In veel gevallen kan de verbinding worden gezien als een technische oplossing met redundante technieken (NPR2576, at. 6.1) en/of een technische oplossing met houdfunctie (NPR2576, at. 6.1). Dit stelt eisen aan de toegepaste technieken in de doormeldeenheden en kabels van beide redundante technieken mogen buiten de ruimte waarin de doormeldeenheden zich bevindt, niet in hetzelfde kabeltracé worden ondergebracht.

16. Proefbranden in liftschachten (9-2009)

Vraag: moeten bij het toepassen van een ASD voor de bewaking van een liftschacht proefbranden worden uitgevoerd?

Achtergrond: zie standpunten nrs. 2 en 8. Proefbranden in liftschachten zijn vanwege de veiligheid niet eenvoudig uit te voeren (technische en procedureel). Vaak wordt er geen toestemming gegeven tot het uitvoeren van een proefbrand.

Standpunt: in een liftschacht zal de liftkooi zorgen voor de verspreiding van de rook in de gehele schacht. Hierdoor zal de rook altijd in de buurt van de aanzuigopening(en) komen.

Opmerking: het voor de goede werking van de ASD van belang dat aanzuig- en retourleiding dicht bij elkaar door de wand van de liftschacht zijn aangebracht, dat de instelling van de ASD verifieerbaar is en dat de ASD buiten de liftschacht een opening heeft voor een functionele test.

17. Moeten platformliften worden gestuurd (9-2009)

Vraag: moeten platformliften worden gestuurd vanuit de brandmeldinstallatie?

Achtergrond: platformliften onderscheiden zich doordat tijdens de verplaatsing een knop op het platform ingedrukt moet worden gehouden ('dodemansknop').

Standpunt: ook voor platformliften geldt dat de brandweer moet kunnen zien of deze nog door personen in gebruik (kunnen) zijn bij een brandmelding. Indien de uitvoering van de lift zodanig is dat dit niet direct zichtbaar is voor de brandweer, moet een platformlift worden gestuurd als een 'normale' personenlift.

Opmerking: bij voorkeur wordt dit in het uitgangspuntendocument vastgelegd.

18. Voeding laadrekken PZI (9-2009)

Vraag: de accubatterijen van PZI-ontvangers worden geladen in een laadrek. Moet dit laadrek worden gevoed vanuit een EN54-4-voeding?

Achtergrond: aan de zin van het laden van accubatterijen (in de PZI-ontvangers) uit een (dure) voeding met een accubatterij wordt soms getwijfeld.

Standpunt: Ja, dat moet. Zowel in NEN2575:2004 als in C1:2006 is in blokschema 2a aangegeven dat het laadrek (PL) moet worden gevoed uit een EN54-4-voeding (L). NEN2575:2004 geeft in 14.1 aan dat de totale energievoorziening moet voldoen aan EN54-4.

19. Mag een Type A-ontruimingalarminstallatie worden gevoed uit een UPS/NSA (10-2009)

Vraag: mag een Type A-ontruimingalarminstallatie worden gevoed uit een UPS of een NSA?

Achtergrond: EN54-4-voedingen zijn beschikbaar voor beperkte range van spanningen en vermogens. Type A-ontruimingalarminstallaties werken vaak met spanningen en vermogens, waarvoor geen EN54-4-voeding beschikbaar is. Een andere vorm van (nood)voeding is dan noodzakelijk.

Standpunt: ja dit mag, als er geen mogelijkheid is het gebruik van een EN54-4-voeding. De UPS of NSA zal aan hoge eisen moeten voldoen zodat de energievoorziening qua betrouwbaarheid en autonomie vergelijkbaar is met een EN54-4-voeding. Beoordelingscriteria zijn aangegeven in het document Uitgangspunten voor de beoordeling van de voeding voor een ontruimingalarminstallatie op basis van NEN2575.

20. Ontstekingsbronnen in sanitaire ruimte (10-2009)

Vraag: moeten bij volledige bewaking sanitaire ruimten worden bewaakt, als zich daarin apparatuur zoals een wasmachine of een wasdroger bevindt?

Achtergrond: sanitaire ruimten kunnen conform NEN2535, art. 7.1.1 onbewaakt blijven omdat bij deze ruimten (zoals toiletten en doucheruimten) de kans op een zich ontwikkelende brand zeer gering is door de zeer beperkte aanwezigheid van brandbaar materiaal en ontstekingsbronnen. Echter, in het zelfde artikel staat ook dat de uitzondering niet geldt voor gemeenschappelijke voorruimten, ingericht als kleedruimten. Dit is logisch omdat er zich dan wel brandbaar materiaal in de ruimte kan bevinden en mogelijk ook ontstekingsbronnen.

Standpunt: sanitaire ruimten waarin zich apparatuur zoals een wasmachine of een wasdroger bevindt, moeten worden bewaakt omdat zich in de ruimte ontstekingsbronnen bevinden, vaak in combinatie met brandbaar materiaal (wasgoed, pluizen, stof).

21. Proefbrand bij RWA-installaties (10-2009)

Vraag: moet er bij een RWA-installatie die ook voor ventilatie wordt gebruikt altijd een proefbrand worden uitgevoerd?

Achtergrond: een ruimte waar de RWA-installatie (tevens) wordt gebruikt voor ventilatie, voldoet niet aan de eisen voor standaardruimten in NEN2535/A1:2002, art. 4.2.3. Het niet zijn van een standaardruimte heeft tot gevolg dat er een proefbrand moet worden uitgevoerd. Zie verder ook standpunt 6.

Standpunt: bij een RWA-installatie moet te allen tijde een proefbrand (onder een rookluik) worden uitgevoerd, tenzij voldaan wordt aan beide voorwaarden:

- de brandmeldinstallatie is uitsluitend bedoeld voor aansturing van de RWA-installatie;
- indien de luiken worden open gestuurd voor ventilatie, moeten gelijktijdig zowel de luchttoevoer- als de luchtafvoeropeningen worden geopend.

22. Sturing van luchtbehandelingkasten (10-2009)

Vraag: moet er in het geval van onderling verbonden luchtbehandelingkasten separate sturingen worden gedaan naar elke luchtbehandelingkast?

Achtergrond: in figuur 1 van NEN2535:1996 is een luchtbehandelingkast (net als alle andere gestuurde brandbeveiligingsinstallaties) aangeduid met H. H is in de norm in art. 3.8 gedefinieerd, maar de omvang of complexiteit is niet aangegeven. H kan dus een enkelvoudig component zijn of een uitgebreid systeem.

Standpunt: er hoeven geen separate sturingen naar gekoppelde luchtbehandelingkasten te worden gedaan, zolang de functionaliteit van de gestuurde installatie overeenkomt met de uitgangspunten.

23. Meten doormeldvertraging (03-2010)

Vraag: moeten de geprogrammeerde tijden in de doormeldvertraging tijdens een inspectie worden gemeten ?

Standpunt: deze tijden moeten tijdens de opleveringsinspectie en tijdens de periodieke inspectie worden gemeten. Nauwkeurigheid meetinstrument conform VVB09.

24. Impedantiebewaking op luidsprekers (03-2010)

Vraag: hoe nauwkeurig moet de bewaking van luidsprekerketens zijn als het gaat om onderbreking.

Achtergrond: luidsprekerketens ('steekleidingen') worden soms op basis van impedantie bewaakt op storingen. In de praktijk blijkt deze impedantiemeting soms niet zodanig nauwkeurig te zijn dat het ontbreken van één luidspreker wordt opgemerkt. Dit is bij die systemen technisch onmogelijk, of de gevoeligheid van het meetcircuit neemt zodanig toe dat regelmatig storingen optreden terwijl er geen sprake is van een onderbreking.

Antwoord: tot een storingsmelding moet leiden:

- 1 – 12 luidsprekers: uitval van 1 luidspreker;
- 13 – 25 luidsprekers: uitval van 2 luidsprekers.

25. Trekontlasting luidsprekers (03-2010)

Vraag: moeten luidsprekers een trekontlasting hebben.

Antwoord: volgens NEN1010 punt 522.8.5 is trekontlasting op luidsprekers niet nodig. Er wordt van uitgegaan dat de buis/bekabeling ter plaatse deugdelijk is bevestigd.

26. Samenvallende vluchtwegen (03-2010)

Vraag: moet bij samenvallende vluchtwegen luid gealarmeerd worden.

Achtergrond: in het Gebruiksbesluit (art. 2.2.1-4) wordt de term ruimtebewaking gebruikt voor het alarmeren bij brand in geval van een samenvallende vluchtweg. Hierbij wordt verwezen naar NEN2535:1996/A1:2002. Deze norm kent echter deze bewakingsomvang niet in deze vorm, en bovendien wordt er geen uitspraak gedaan over de wijze van alarmering. In het Gebruiksbesluit is in 2.3.6-1 een koppeling gemaakt: daar waar een brandmeldinstallatie is vereist, is ook een ontruimingalarminstallatie vereist. In dit artikel staat dat er een automatische ontruimingssignaal moet zijn conform NEN2575:2004. Of dit luid moet zijn is niet aangegeven.

Antwoord: een luid ontruimingsalarm is het meest voor de hand liggend. Steeds naar de situatie ter plaatse kijken, luid alarm is soms niet gewenst. Daarnaast is de organisatie van belang bij stille alarmering, deze moet ook 'buiten kantooruren' adequaat kunnen reageren.